

ERİK AĞACI ÖYKÜ

Edebiyat Kültür ve Sanat Dergisi EYLÜL-EKİM 2020 YIL: 1 SAYI:5

**Yer gök aşkına
Birileri durdursun şu uğultuları**

Bahtiyar Vahâpzade

Azerbaycan Edebiyatının Usta Şairi

Murat **Halıcı**

Hızır İrfan **Önder**

Halil **Maraş**

Zeynep **Ünal**

Siyakatnûvis Bir **Seyyah**

Yusuf **Yılmaz**

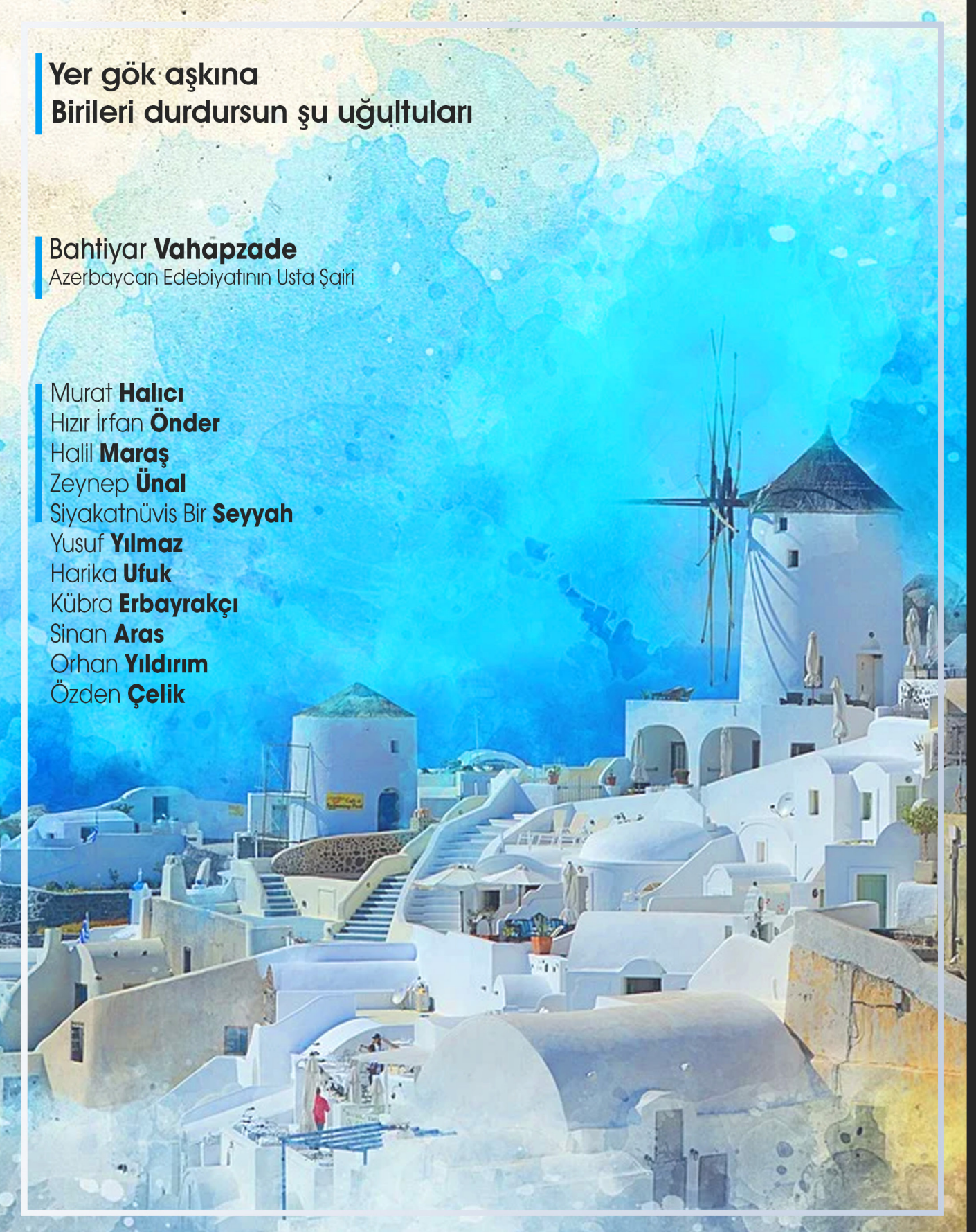
Harika **Ufuk**

Kübra **Erbayrakçı**

Sinan **Aras**

Orhan **Yıldırım**

Özden **Çelik**

ERİK AĞACI

2 Aylık Sanat-Edebiyat
E-Dergisi

Yıl: 1 Sayı: 5

Eylül-Ekim Sayısı 2020

**SAHİBİ VE GENEL
YAYIN YÖNETMENİ**

Serpil Tuncer

YAYIN KURULU

Serpil Tuncer

Fatma Türkdoğan

Hatice Eğilmez

GRAFİK TASARIM

Cem Toprak

WEB TASARIM

Ömer Can Talu

İLETİŞİM

meltemfas@hotmail.com

dergi.erikagacioyku.com

Yazıların hukuki
sorumluluğu yazana
aittir. Dergideki yazılar
yayınlansın veya
yayınlanmasın veril-
mez. Dergideki yazılar
kaynak gösterilerek
alıntı yapılabilir.

ISSN 2458-9063

İÇİNDEKİLER

BAHTIYAR VAHAPZADE	3
BU AY DA KIRA GECIKECEK SELMA ABLA	6
YÜREĞİME SIZIYOR YAĞMUR	7
SEYYAH	8
DERDİMİZ ORTAK ÇAREMİZ YOK	9
KAR	13
DÖNÜŞÜ OLMAYAN YOL	16
ÇEKMECEDEKİ MEYVELER	19
MÜZİK, FILM, KİTAP ÜÇLEMESİNDE HAYAT	22
SON YAPRAK	25
TRAKTÖR	28
BİLGİNİN KURAK DENİZİ	33

Bahtiyar Vahapzade

1925 - 2009

Türkiye’de de çok bilinen ve sevilen Azerbaycan Halk Şairi, tiyatro yazarı, bilim adamı, edebiyatçı ve ünlü toplum adamı. Yetmişten fazla şiir kitabının, iki monografinin, on bir bilimsel kitabın, yüzlerce makalenin, bu bağlamda tarihi ve çağdaş konularda yazılmış yirmiden fazla kapsamlı uzun şiirlerin yazarıdır. Eserleri İngiliz, Fransız, Alman, Fars, Türk, Polonya, İspanyol, Macar, Romanya ve eski Sovyet cumhuriyetlerinin tüm halklarının dillerine çevrildi. 1945 yılından Azerbaycan Yazarlar Birliği üyesi olmuş, profesör doktor unvanı sahibi, Azerbaycan Millî Bilimler Akademisi Üyesi, Azerbaycan Sanat Adamıdır. SSCB Devlet Ödülü, Romanya’nın edebiyat alanında Komandor yüksek ödülünü aldı.

El Açtık Göklere

Ne zaman ölçüldü vakit, zaman ile?
Dünya güzelleşti ilk insan ile.
İnsan sonsuz aşkın kadir sesidir,
Allah’ın yerdeki halifesidir.
Beraber hayatın zevkini tattık,
Çalıştık, geceyi gündüze kattık.
Allah’ın verdiği aklın gücüyle
Bomboş yer üstünde dünya yarattık.
Biz yüce göklerden geldiğimizden,
Sığmadık hududu bilinen yere.
Dünya derdimizi sormadı bize,
El açtı imdat için insan göklere.

Teslim

Ayrılık musibet, ayrılık zülüm!
Bu fani dünyaya indi, a gülüm,

Senin varlığına bağlanmışım ben,

Ruhum kanatlanır her "can"
sözünden.

Bulmuşum, a gülüm, kendimi
sende,

Mestim hislerinin inceliğinden.
Dünya dertlerimden incinince
Yegâne tesellim sensin, tek sen.

Kendin bir yanasın, aşkın bir yana,
Seni her derdime merhem bilmişim.
Bu zalim dünyanın azaplarına
Sana sevgim ile üstün gelmişim.

Zaten Dünya da Döner

Zamanın değirmeninde taş eridi,
kum oldu,
Tarihe attığımız döndü, lazım
oldu.
Dünün gerçeği bugün ters yorum
oldu,
Niye de ki olmasın, zaten dünya
da döner...

Çok avlaklar içinde çok avları
avladım,
Aşıp taşan arzumu ben artık
cilovladım .
Ben babamı geçtim, geçer beni
evladım,
Bu hep böyle olmalı, zaten dünya
da döner...

Dün doğru bildiğimi bugün yanlış
sanırım.
Bazen olur, kendim kendimde
kaybolurum.
Her yıl yeni arzu için dönerim,
dolanırım
Niye de dönmeyeyim zaten
dünya da döner...

Çok eğilen gördüm, eğilemeye-
cek başları.
Sular duruldu, gördük dibindeki
taşları
Adresini değiştirdi daha dünün
alkışları;
Niye de değişmesin, zaten dünya
da döner...

Nasıl döner bu devran, nasıl döner bu
gidiş,
Köpeklere bakıp tavşanlar da
gülermiş.
Dünya kurulalı beri her şey
değişilirmiş,
Değişmesin ne yapsın, zaten dünya
da döner...

Ebedî dünyada ben ebedî sanmadım,
Bir ateşe tutuştum, bin ateşe
yanmadım,
Putlar geldi ve gitti, birine
inanmadım.
Neden inanayım ki zaten dünya da
döner...

Döndükçe bu dünya, yok da dönüp
var olur,
Kuruyan pınarlardan sular yine car
olur.
Bu dünyanın iyisi de kötüsü de tekrar
olur,
Neden tekrar olmasın? Zaten dünya
da döner...

Bin bin yıllar bu dünya böyle dönüp
dursa da,
Bir yuvanın bülbülü bin budağa konsa
da,
Aylar, yıllar, mevsimler birbirini dansa
da,
Değişmezdir akidem, çok da dünya
da döner...

Ne kadar isterse, bin o kadar durup
döne,
Karşıma kâh şer çıka, kâh iyilik
yuvarlana.
Çarkı felek isterse bin kez ters dolana,
Akidemi hiç kime değişmem ben
yine.

Akıl başka, yürek başka
Birbirine benzese de,
Yel başkadır, külek başka
Kokusu hoş, rengi de hoş
Gül başkadır, çiçek başka.
Her diki yokuş sanma, gel,
Her meyi meyhoş sanma, gel.
Her uçanı kuş sanma, gel
Kuş başkadır, böcek başka.
Her derdine ortak benim,
Her acıyı ten bölenim,
Sen çekensin, ben gelenim
Gemi başka, yedek başka.
Hakkın yolu – kendi yolum,
Eğilmeyen doğru yolum,
Hayırla şer – sağ kolumdur
Şeytan başka, melek başka.
Bir dileğe ben aşılandım,
Kâh kazandım, yağmalandım,
Ömrüm boyu parçalandım
Akıl başka, yürek başka.
Dilek oldu benim adım,
Çözülüverdi kol – kanadım
Yetmedi sabrım, inadım

Emel başka, dilek başka.

Murat Halıcı

Bu Ay da Kira Gecikecek Selma Abla

Bu ay da kira gecikecek Selma Abla
Süheyla'nın masrafları çok oldu bana
Patronda üstüne yatınca fazla mesailerin
Battı balık yan gider deyip
Büyük de bir altılı oynayınca
Bir de üstüne eklenince içtiklerim
Bu ay da kira gecikecek Selma Abla
Ah bu Süheyla! Ah bu Süheyla!
Babası anasına kaç tane aldıysa
Tek taş istiyordu her buluşmada
Bir de benim hayırsız birader
Sevinmişim bu ay benden para istemedi diye
Dün aradı bacağını kırmış
Bir senelik hakkını peşin aldı hergele
Düşünen yok ki beni be abla
Bu ay da kira gecikecek Selma Abla
Aramızda kalsın
Bir de Sinem ile Güzide de var da
En çok Süheyla yaktı beni be abla
Kendi dairemi alırdım
Onun masrafları olmasa
Bir de demesin mi
Kendi dairesi olmayana varmam diye
Anam boğacak sanki onu

Nankör haspa!
Bu ay da kira gecikecek Selma Abla
Bak benden iyi kiracı bulamazsın ama
Düşmedik şimdiye kadar kiradan
Akan tavanı, eski pencereleri, sökülen döşemeyi
Kırk senelik evine el sürülmemiş be abla
Sen çocuksuz dul bir kadınsın
Ne yapacaksın bu kadar parayı hem sonra?
Ah ne olurdu Süheyla'da senin kadar cimri olsa
Aslında aramızda on yıl olmasa...
Değişmezdim seni on tane Süheyla'ya

Hızır İrfan Önder

Yüreğime Sızıyor Yağmur

Gönlüm
Zarfa dikkat et! Ambalaja!
Yaşamak kolay değil
Modern çağlarda!..

Mazlumların ahıyım
Gözyaşlarıyım siyah güllerin!
Hayat sürgünü,
Garip bir göçmenim!..

Ey HAZAN
Değme bana
Bir çocuk kalbi gibi
İncinir rûhum!..

Yorulдум
Çok yorulдум!
Bir yük gibi taşımaktan hayatı...
Savıyorum nasırlarımı!..

Yüreğime sızıyor yağmur
Kanıyorum!..

Halil Maraş

Seyyah

Cümlemin günahını üstüne doğru çekip
Hu deyip yürüyor adınla bu seyyah garip

Silâhı yok, kalkanı yok, gölgesi neferi
Dünyanın dışındaki dünyadır seferi

Yol bilmez iz yok ancak aramaktır uğraşı
Kendini bulduğunda bitecektir telaşı

Para yok azık almaz her rızka razı nefsi
Ancak vermekle azalmayacaktır nefesi

Varacağı meçhul zamanı zamandan ayrı
Belki de vakitsiz bulabilecektir gaybı

Nereye varırsa varsın o yer midir muğlak
"O"na bir nokta olan ona her şeyden irak

Zeynep Ünal

Derdimiz Ortak Çaremiz Yok

Selam sevgili dostum.

Hastalığınızı duyduktan sonra çok endişelenmiştim ancak bana yeniden mektup gönderdiğinizde çok rahatladım. Sağlığınıza dikkat edin, zira sizden başka içimi dökebileceğim başka hiç kimsem yok.

Uzun zamandır bunu düşünüyorum. Çocuklar neden bu kadar mutsuz? Dostum, etrafımızdaki mutsuzluğa alışmıştık. Hatta o kadar alışmıştık ki onun sonsuz bir ömrü olduğunu bile kabullenmiştik. Bir tarlayı iki kardeşe bölüştürsen “neden kardeşim var?” diyerek birbirini boğazlayacak insanlar türedi bir anda. Modern çağın getirdiği doyumsuzlukla huzur bulacağımızı

düşünürken bize ne oldu? Çocuklarımıza ne oldu?

Sabahları kahvaltımı yaparken veya pencere önünde kahvemi içerken okula giden çocukların heyecanını seyretmek; ardından dosyalarımı o siyah derisi dökülmüş çantama tikiştirirken herhangi bir çocuktan duyduğum bir şarkıyı mırıldandığım günler eskide kalmış. Otobüste yanıma oturan bir çocuğa “kalemin ne güzelmiş” dediğimde bana ısrarla hediye edilen o kalemi hâlâ gözüm gibi saklarım bilirsin. Çocuklar büyüklerinden gördüklerini ne hızla bu kadar kopyalayabiliyor, hayret ediyorum doğrusu. Büyükler demişken, geçen gün tanıklık ettiğim olay içimi

paramparça etti.

İş yerimizdekiler bir grup oluşturmuşlar. Bir okuma grubu toplanıyor, oylamalarla bir haftada okunacak kitabı belirliyorlar. Kulağa çok hoş geliyor değil mi? Hem çevren olacak hem birçok kitap okumuş olacaksın. Ancak sonrasında dehşet bir gerçekle karşılaştım. Bir sonraki toplantıda kitaba puanlama yapıyorlarmış. Düşünebiliyor musun, altından bezi dün çıkmış yeniyetmeler asırlara boyun eğmemiş Shakespeare’i, Platon’u, Dostoyevski’yi değerlendirme haddini kendinde görebiliyorlar. Toplantıyı nasıl terk ettiğimi bilemedim. Edebiyatın karakterini bu kadar ayaklar altına alacaklarını

bilemedim. Ardından kimse benimle konuşmadı. Konuşmasınlar ama kitaplara değer biçmesinler. Biçemezler!

O toplantıda fark ettiğim bir başka mevzu daha vardı. Hiç kimse kendi kimliğini kabullenmek istemiyor. Birinin annesi, birinin babası, birinin amcası, birinin hocası olarak anılıyor herkes. İnsan, kadın, adam diemiyoruz. Statülerimiz kimliklerimizin önüne geçti. Çalışmayanlar içinse "anne, baba, abla, kardeş, teyze" gibi terimler kullanıyoruz. Yüzlerce yıldır insanları adlarıyla çağırmayı öğrenemedik. Kimliği olmayan insanın mutluluğu olur mu azizim? Mutlu olmayan insanın karakteri, ruhu huzur bulur mu?

Altını çizdiğimiz cümleler eksikliğini hissettiğimiz şeylerin boşluğunu doldurduğu içinmiş. Kendimi başkalarıyla tamamlamaya çalıştığım zamansa sadece tiksinme ve kaçma isteği

duyuyorum. Seninle olan dostluğumuz bu yüzden böyle güçlü ve uzun oldu. Çünkü sen habire benim hayatıma müdahalede bulunacak kadar yakınımdaydın. O'nun gitmesi de iyi olmuş. Sıkıcı bir beraberliktense yalnızlığım ile olan sohbetim daha güzel geçiyor. Unuttum onu. Hiç hatırlamıyorum artık. Hep söylediğim gibi; Değer gören insan arsızlaşır. Bu teorim asla şaşmadı.

Nefret duygusu bir insan olsaydı kesinlikle ben olurum. Zıtlıklarım yüzünden en başta kendimden nefret ediyordum. Çok sıkıcı bir pazar sabahının ardından sokakta kavga eden çocukların yüzünden dikkatim dağıldı. Daha fazla gürültü duymamak için kendimi ormana atmalıyım bir an önce. İnsanlar uyanıkken yeraltında daha huzur buluyorum.

Sevgilerle, Davut.

Merhaba sevgili dostum. Mektubun henüz elime geçti.

Uzun zamandır insanların domuzlar gibi çamurda debelenmesinden yakındığının farkındaydım ancak son mektubun beni dehşete düşürdü. Yaşadığın acının senin açısından tarifi yok ancak kendini hayatın kollarına bıraksan bu kadar büyütülecek bir şey olmadığını görürsün.,

Sürekli insanlardan, çocuklardan, onların kötü tavırlarından yakınmışsın. Senin iyi olduğunu sana kim söyledi? Bilirsin, Tanrı'ya inacak kadar aptal değilim. Kader denen şey tamamen zıvalık. İyiliği kötülüğü evren belirler. Ancak hepimiz bir ana bir babanın birleşmesinden meydana geldik mi? Ölüm sebebi-miz değişse de sonuç aynı olmuyor mu? O zaman sen kimsin de insanları iyi kötü diye ayırma, hele hele kendini iyi tarafa koyma hakkını kendinde görüyorsun?

Çocukları gökyüzüne bakmaya zorlarsan belki yerdeki karınca yuvasını dağıtmasına sebep olacaksın? Nisan'ı unutamadığın için bu kadar saçma şeylerle kendini meşgul ettiğini bilmiyor muyum sanıyorsun? Nisan sana göre şu an en yüce yaratık olabilir çünkü âşıksın. Fakat bana göre en çirkin mahlûkat zira seni olduğundan bin kat çekilmez biri haline dönüştürdü. Unuttum demişsin, öyle bir şey mümkün mü?

Olmayacak şey bir insanın bir insanı anlaması. Bilmem kaçınıcı defadır yanılıyorsun. Hâlâ akıllanmadın. Hayatı bu kadar ciddiye alacaksan neden yaşamaktan vazgeçmiyorsun? Bırak, senin kendine ıstırap ettiğin hayatın, kapladığın alanın, aldığın maaşın sefasını başkaları sürsün. Dostum, geçen ay sana çok hastalandığımı yazmıştım. O beş günlük zamanda kendimle o kadar baş başa kaldım ki, kendimin böyle düşünceleri

olduğunu bile bilmiyordum. Cezaevine giren herkese iş gözüyle bakıyordum. Onlar işim bile değilmiş. Benim için sadece iki imzadan ibaretler. Kadınlardan ve lüksten başka bu hayatta düşünecek hiçbir şeyim yok. "Yaşamaya susadığınız halde hayat meselelerini bir mantık hercümerciyle çözmeye kalkışıyorsunuz." diyerek insanları eleştirmiştin bir sohbetimizde. Şimdi sen, aynı hataya düştüğünün farkında değil misin?

Tatile yanına geldiğim zaman seni güneye götüreceğim. Orada bir akrabamızın koca koca sebze bahçeleri var. Çok uzun zaman önce gitmiştim ama orada öğrendiğim bir şey var. Adam sabah erkenden kalkıp sebzelerinin yanına gidiyor. Yabani otları yoluyor, toprağı düzeltiyor, suluyor ve evine dönüyor. Ertesi sabah ise yine aynı otlar orada bitmiş oluyor ve sebzeler sökülene kadar bu işlem her sabah tekrarlanmak zorunda. Kendi

toprağında mülkünde, bitkilerini yabani otlardan koruyamayan insan, kendini mutsuzluktan nasıl koruyacak? Demek ki sen istesen de istemesen de hayat kötü sürprizler hazırlayacak. Senin yapman gereken sadece yaşamının tadını çıkartmak. Toprağın altıda bizim üstü de. Altına girdiğinde, o çok meraklısı olduğun karanlık ve sıkışık odada sonsuza dek yaşayacaksın zaten. Sen üstünü eğlenmeli hale getirmeye bak. İş yerindeki avanakların aptal eğlencelerinin ne kadar kafa dağıtıcı olduğunu biliyor musun? Bilsen, bana bu kadar sayfa mektubu yazmakla boşa vakit harcamazdın.

Senin en büyük eksiğin hayat arkadaşının olmaması. Kadınlar dostum, kadınlar. Bu dünyanın neşesi gökyüzüne bakan çocuklar değil, sana dünyaları sunan kadınlardır. Bir kadının, mutluluğun doruğuna ulaştığı sıradaki yüzünün

ifadesini yüzbinlerce maaşa değişmem. Çünkü ben parayı mutlu edemem, para beni mutlu eder; fakat ben kadını mutlu ettiğim sürece yaşadığımı hissedirim.

Kadın demişken, genç bir hanımla görüşüyorum bu aralar. Benden yaşça küçük fakat zekası bugüne kadar hiç kimsede karşılaşmadığım kadar parlak. Bana anlattığın toplantı mevzusunu beraber okuduk. Karınlarımızı tutarak dakikalarca güldük. Günlerdir bununla eğleniyorum. Tiksindiğin insanlar senin hayatının sadece eğlencesi. Bunun farkında olursan her şey daha kolay olacak. Onların övmesi veya yermesiyle Shakespeare bir şey kaybetmiyor ki.

Azizim, zararlı otlarını kendi bedeninden kendin sökmediğin sürece hastalık dediğin insanlar sana daha çok acı çektirecek. Baharda güneşe gittiğimizde yapacağımız çapkınlıklarla sana asıl hayatı sunacağım. Yaratıcı varsa eğer teşekkür edilecek tek konu o kadınlar. İnsanın kendine sabretmesini sağlıyorlar. Cezaevlerinin küflü duvarlarındaki acıları görseydin kendine rahatlıktan yarattığın acılardan ötürü kızardın. Evet evet... Senin tüm bu "acı çekiyorum" cümlelerin rahat battığı için. Tatil işini mümkün merteye erkene çekmeliyiz. Sonraki mektuba değin hoşça kal ciddi adam.

Hikmet.

süre öylece kaldı. Denizi gören odasına çıktı. Kapıyı arkasından kapattı. Sürekli açık bulunan radyodan, Sezen Aksu'nun, "Tükeneceğiz" isimli şarkısının nağmeleri yükseliyordu.

Siyakatnüvis Bir Seyyah

Kar

“Oğlum, Allah için bi çıkiver de az rüzgâr değsin yüzüne, okşasın güneş zerratını tümüyle, adımlarına karşılık karın hoşnut olduğunu izhar için çıkardığı sesleri duy, gözüne ışık gelsin be oğlum, ne olur kırma anacığını.”

Annesinin, iki ekmek, bir kilo domates, yarım kilo çarliston ve akşam en sevdiği pasta için elzem dört adet muz aldırma isteğini kulağın-
dan kalbine böylece taşıdı. Ve annesi-
nin şairane deyişle-
riyle kendi deliliği ara-
sındaki yakınlığı fark
etmemek için;

“Olur tabii anacım.”
diye bir cümle ken-
disine sormadan
kaçıverdi ağzından.
Delikanlılık zaman-
larında mavi kot
pantolonun altına
güzel gider diye -ki

gerçekten de birkaç
iltifat almıştı- aldığı
botu sonradan babası
-yahut bürokratlar mı
diyelim- gibi giyin-
meye başladığı için
siyaha boyattığı ve
boyanın, ara sıra
devşirilmiş olmasının
gereği eline bulaş-
makla aldığı intikam-
lar çok da özlemediği
yılları hatırlattırıyor
kendisine. Bu sebeple
iskarpinini giymek
için yaptığı hamlesi,
kendisini -diğer tüm
anneler gibi- zararlar
ordusuna karşı muha-
faza için tek başına
cephe alan, büyük
mübariz anacığı tara-
fından engellendi.

“Oğlum, hadi al şu
botları, bitmedi, bit-
meyecek senin bu
kavgan kendinle.”

“Ne kavgası be
ana!” cümlesi, içinde
başladı ve bitti.

Ellerine bermutat

intikam gereği bulandı
yine siyahlıklar.

“Tövbe estağfurullah.”

Nihayet sol ayağını
da kuşattı geçmiş
ve yola koyuldu.
Apartmanın giriş kapı-
sının hemen önünü
sabahleyin temizle-
mişlerdi. Ama hafif
buzlanma az kalsın
nakavt edecekti
kendisini...

Nihayet kar üzerinde
ilk adım... Ve o ses...
Ezilirken, azaba uğrar-
ken böylesine güzel
ses başka ne(y)den
ve kimden çıkar ki
zaten, diye düşünür-
ken yoksa inliyor kar
da biz mi istediğimizi
duyuyoruz? Hani eski
ozanlar, şimdi türkü
söyleyenler, bilhassa
aşk-u meşki mevzu
edenler bazen kısıp bir
sayha, belki inilti gibi
söylüyorlar da hoş-
muza gidiyor hani,
bu da öyle olmaya?

Aman kar, canım kar, senin de mi kahrın var Adem'den. Ve devam ediyor yürümeye.

Hoca;

"Evet arkadaşlar, on beş dakikalık bir ara veriyoruz. Lütfen geç gelip huzurumuzu kaçırmayın."

Böyle mi bitmişti bu cümle. Yoksa geç kalanlar, geç kalmaklar hep huzur mu kaçırlar, bilemedi şimdi.

Hocanın ardından, sınıftaki diğer insanlar da koşar adımlar, heyecanlı yürekler, montlar ve elbette telefonlarla çıkıyorlar dışarıya. Bu arzu beyaz örtüsüne neşe ile giden velileri hatırlatmıyor kimseye. Neyse. Yahu az değil kar yağmış, tepelerdeki aydınlık tevazu göstermiş, ayağımızın dibine kadar gelmek zarifliğini göstermiş. Ve şimdi kahverengi, boydan ve kürk kalınlığında paltosuyla o da çıkıyor sınıftan. Meraklı gözler ve neden incindiği bilinmeyen bir yürek eşlik etti mi

etmedi mi ona, bilinmiyor. Kar yağmaya devam ediyor. Burada biri mahşeri yaşıyor, burada biri sığağa karşı koyamıyor, burada biri dineliyor tüm sızılara, burada biri var, fark edilmiyor, burada biri yok, fark edilen başka ne var? Burada... Ve kar dinmeden, dinlemeden yağmaya devam ediyor.

Az sonra bir fotoğraf kükrüyor bir çift kulağı sağırlaştıracaklarını bilmeden. Basiret yetisini kaybeden sağ gözden bahis dahi edilmiyor. Halbuki az şey midir, burada mecnun ve meczubun biri sağ elinin de yardım ve yataklığıyla kör etmiş tek gözünü. İnsanlar dönecek ve ne bu halin diye soracaklar, -ki ölüm daha az rahatsız edici olur herhalde- "Yok bir şeyim yahu, karın yağması alevlendiriyor sadece beni." diyecek. Hesabını tamamladı ve ömrü boyunca nefes alıp vermek kadar çok yaptığı bir şeyi yapmaya başladı yine. Bekliyor... Beklemek... Evet,

beklemek dünyanın en zor işi. Doğru bu. Fakat âşıktan, intizarda iktisat beklemek olur mu hiç? Düşünceleri yine masaya vurduracak başını.

Dışarıda bir flaş daha patlıyor. Hadsizlik olmasın ama, "bir siyah lerze" olacak sanki şiirin o kısmı. Burada titreyen bir dünya var. Ve haki-katen gaip eylemiş, hatta bırak gaip eylemeyi sayın şair, daha hiç kavuşamamış ki gaip eylesin. Burada evet... Siyah lerze... Hem dem be dem ağlayan da karlar gibi gelmiyor bana. Baksana şu manzaraya. Tabii, baharın gidişine ağlıyor diye fikrediyorsun, işin orasını düşünecek zariflikte mi şu kara ve karanlık adam. Bilinmiyor. Ve doluyor öğrenciler tekrar sınıfa. Birden irkiliveriyor, burnundaki acıyı ve elindeki sıvı sıcaklığı tekrar hissediyor. Küçük bir çocuğun herhalde hiç sevmeyeceği komşu çocuğuna atmak maksadıyla içinde taş gizlediği

kar topunun bu düşündürdük-
leri başını döndürüyor. Kanlarıyla
beraber kar üstünde şimdi.
Uyanmadan evvel bir mısra
gelecek aklına, fotoğrafların
arkasına not düşülen. Gelecek.

Bir hicret sevdasıdır ruhumu sardı
yine.

Ruhum gibi pervasız yoldaşlar da
bulundu.

Ruhum karıştı gitti bu kar
tanelerine;

Şimdi yağan kar değil, ruhumdur
kar yerine.

“Gökyüzünden kahırlar yağıyor
üzerime” diye bir mısra sıkıştırmak
istiyor bir şiire, bulunursa.

Bulunur mu? Ki beşer habersiz olsa
da bundan bulundu.

girişimcileri de etkilemiştir. Diğer
girişimcilerde ‘Odeon’, ‘Olympus’,
‘Lotus’ adından Yalta’da sabit
sinema açmaya başlamışlardır.

Yusuf Yılmaz

Dönüşü Olmayan Yol

Genç berber, zemherinin bu uzun gecesinde yatsı namazını kılıp evine giderken dükkânına uğrayan yaşlı adamın aklaşmış saçlarını, sakallarını düzeltip taradıktan sonra kepengi kapattı. Dükkânı sabaha kadar duvarı süsleyen Müslim Gürses, Gülden Karaböcek posterlerine bıraktı. Hiç eve gidesi yoktu. Sigara dumanının her sabah köyün üzerine çöken sis gibi olduğu kahvehaneye giderken paltolarının yakasını kaldırmış, kafaları suçlu gibi eğik insanlara selam vermeyi ihmal etmedi. Kahvehanede arkadaşlarının oturduğu masaya gidip selam verdi. On dakika geçmeden ekmek arası köftesi de geldi. Köfteci tam eve gidecek iken genç berberin uğramasına kızardı ya ona işi

düşüyordu.

Karıncalı renkli televizyondaki haber spikeri, sesini kalın mercekli gözlüğü ile bile puslu gören hatta duyma sıkıntısı çeken birkaç ihtiyara zor işittiriyordu. Gece gürül gürül yanan kaçak meşe odunuyla coşan sobanın, kirli pencerenin üzerindeki ara sıra çalışan fanın, içilen bayat çayların, oradan buradan konuşmaların ve dışarıdaki keskin ayazın ahengiyle devam ediyordu.

Ne genç berber ne masada okey çeviren arkadaşları ne de masanın etrafındaki bedavacılar geçen zamanın farkındaydı. Yaylı kahvehane kapısı açıldı. İçeriye soğuk hava ile beraber bir adam girdi. Sigara dumanını

ve insanları küçük gören bir edayla süzdü. Selam verince kimse de orali olmadı. Kendi haline bırakılan kapı, çığlık atarak kapandı. Son soğuk hava ve ürper-tisi de kesildi, pek uğramasa da bu oyun oynanan kahvehanede. Adam çok zorlanmadı. Avını gözüne kolay kestirdi. Gençlerin masasına yaklaştı. Sobanın hava deliğinden sızan ışık, adamın çehresini, korkuluk gölgesi gibi gençlerin masanın üzerinde titretti. Ve berbere "neden eve gelmedin ulan?" demesiyle... Onun sağ yan-ğında şimşeğe benzer, Osmanlı kendini gösterdi. Sadece o an o kısa anlık zamanda. Penceredeki fanın, kendi halindeki televizyonun, ayak seslerinin ve şırıl, şırıl akan

derenin sesi duyuldu. Masadaki gençlerin korkusu yüzlerinden okundu.

Her yol, her insan, her gidiş, iyi ya da kötü bir serüven ve hikâyledir. Sahilde ikamet ettiğim kiralık evim. Seni böyle hayal etmemiştim. Demek ki bazen fotoğrafın öbür kısmı eksik oluyor. Diğer yandan yaz gecelerinde Akdeniz'in o eşsiz güzelliğini seyrederken sahili okşayan dalgaların şarkısını duyabiliyorum. İnsanın kendini kandırması için pek de iyi bir bahane sayılmaz belki. Ve portakal çiçeklerinin o eşsiz kokusu bunu es geçmeyelim. Sizce de güzel değil mi? Çünkü bir çocuğun mutluluğu çok kıymetlidir. Ve insanın hayalleri de. Her şeyin kendi gibi kaldığında güzel olduğunu ve insanın onu değiştirmeye çalıştıkça bozulduğunu artık anladım. Mutluluk yürüdüğünüz yolda karşınıza çıkarsa sizindir. Arayıp bulmaya çalışmayın.

Küçük yalanlara kolay inandığım o toy devrim artık çok geride kaldı. Öyle mi dersiniz? Tabii ki değil. Hayat her an yeni şeylere gebe. Kalın kitaplar ve yasaklı şairlerin eserleri süsledi odamı. Her kaybediş, yeni tecrübe olarak hafızamda yerini aldı. Sonra kaçmak, en doğru karar olduğunu belli etti. İşte böyle. Bazen gitmen gerekir çok uzaklara ve gider sin. Eskiler mazide kalsın diye. Sonra geçer zaman ve yaralar kabuk bağlar. Artık geri dönmek için her şey bir bahane olur. İşte ben de böyle bir zamanda uydurduğum bir bahanenin peşine takılıp, çıktım evimden. Farklıydı bu kez memleket de olsa gittiğim yer.

Yine de... Yıllar sonra yabancı gibi geldim. Ucuz bir otel odası kiraladım. İç çamaşır, havlu, eşofman aldım yanıma. Almancılar, işçiler ve öğrenciler gibi sayılı gün kalıp dönecektim. Hiçbir önemi de yoktu.

Rüzgârın önüne kattığı gazel gibiydim artık. Zaman değişiyor hayatta bir de insanın yüzü. Diğerlerinden ne varsa hep aynı. Bu şehrin kokusu bile... Umudun edip bekleyerek geçen zamanda en çok özlemeyi öğreniyor insan. Gene de kalıcı değilim. Üç beş gün kalıp döneceğim.

Kentin parkı kaldığım eve yakındı. Çayı pahalı ve genelde taze olan mekân belki de beni sen çağırdın. Masamı silmek için gelen kadın ne kadar da zayıf. Laf olsun diye "burada sigara içiliyor mu?" diye soruyorum. Bazen herhangi biriyle gereksiz konuşmak istediğim olur.

"Tabii ki beyefendi."

"Çay verin diyorum. Açık ve şekersiz. Artık dikkat etmeliyim."

Çayı getirmeye giden kadın aksak mı ne? Geldiğinde kadının gözlerine içimden bakıyorum. Yok artık. Ela mı o gözler? Bu gözleri nerde olsa tanırım. Hayata kırgın

ve kızgın olan o bakışları da...

Üç gün çabuk geçti. Islama köfte ve kabak tatlısı yemeyi de ihmal etmedim. Orhan Cami'nin bahçesinde çay ile demlendim. Sahildeki evime giderken eskilerden berber Ekrem ağabey aklıma düştü. Kıbrıs'a gittiğini duymuştum. Ve babasının ölüm döşeğindeyken, gelsin hakkımı helal edeceğim, diye haber gönderdiğini de. Onu boş verin de Ekrem ağabeyin babasından Azrail gibi korkan annesi, kocası evde yok iken oğlunun odasına gidip ağladığı olmuş mudur? Peki berber dükkânını bekleyen o posterlere ne oldu?

Harika Ufuk

Çekmecedeki Meyveler

İstanbul'da oturyorduk. Babamın Eminönü Postanesinde memur olması dola-yısı ile ailece oraya yerleşmiştik. Zaman zaman anneannem de bir aylığına yanı-mıza geliyordu. Biz de şubat tatillerinde Adana'ya gidiyorduk. Babam çalıştığı için bizimle gelemiyordu. Babam, Varan otobüs firmasından aynı hizadan dört kişilik yer alıyordu. Böylece annem biz evlatlarını kontrol altında tutabiliyordu. En büyüğümüz ablamdı, ilkokul ikinci sınıftaydı.

Eskiden İstanbul'dan Adana'ya direk otobüs yoktu ki hep Ankara aktarmalı oluyordu. Gecenin bir saatinde "Hadi, uyanın yavrularım, Ankara'ya geldik." diyordu annem... Biz dört kardeş uykulu

gözlerle sendeleyerek iniyorduk otobüs-ten. Valizlerimizi alan annem Adana'ya gideceğimiz diğer otobüse yüklüyordu. Terminalde elimizi yüzümüzü yıkayıp biraz dinlendikten sonra Ankara'dan Adana'ya götürecek olan aynı firma-nın otobüsündeki kol-tuklarımıza yerleşiyorduk. Eskiden otobüs-lerde bayan hostes-ler olurdu. Son derece güzel, şık, bakımlı ve genç bayanlardı bu hostesler. Çiklet, şeker, kolonya ikram ederlerdi. Bizi de çok severlerdi. Bir keresinde torununa kocaman bir konuşan bebek alan dede ve nine vardı arkamız-daki koltukta oturu-yorlardı. Hostes abla "Çocuğa da şeker alın." deyince hepimiz çok gülmüştük. Bebek sahici gibiydi. Bu anımızı hiçbirimiz

unutmadık. Adana'da bu olayı annean-neme de anlatmıştık gülerek...

Anneannemi de Adana'yı da çok seviyordum ama o büküm büküm yollar beni mahvediyordu. İstanbul- Adana veya Adana- İstanbul hat-tındaki her yolculuk benim için kâbus oluyordu. Tam çok şükür ki istifra etmeden idare ettim derken Torosların bükümlü yolları midemi alt üst ediyordu. Gülek Boğazını geçtikten sonra "Az kaldı kızım, biraz daha dayan." diyordu annem... Ama ne mümkün! Otobüsün muavini naylon torbayı zor yetiştiriyordu bana... Çok utanıyordum ama elimde olmayan bir durumdu. Şeker Pınarı'nda mola veril-diğinde elimi yüzümü yıkadıktan sonra dahi

bir türlü kendime gelemiyordum. Bu meşakkatli yolculuğun bir an önce bitmesi için dua ediyordum. O duaları anneannem bize öğretmişti. Henüz okul çağına girmemişken bizleri dizinin dibine oturtur, sabırla dua ve sure öğretirdi. O yaşta belleğime kazınan o duaları hiç unutmadım ve anneannemi her duamda hep rahmetle hatırlıyorum.

Adana'ya vardığımızda dedemden kalma evde anneannemle oturan o zamanlar bekâr olan Yaşar dayım bizi karşılıyordu. Bazen de Yaşar dayımın kalfası Ali Ağabey bizi karşılamaya gelirdi. Adana'ya varınca derin bir oh çekerdim. Hayatta en çok sevdiğim insan olan anneannemi göreceğim için adeta kanatlanırdım. Anneannem ile Osman dedem amca çocuklarıymış. Annem ortaokulda okurken babasını kaybetmişti. Kalp krizi ile gelen bu ani ölüm aileyi derinden sarsmış. Genç

yaşında eşini kaybetmiş bu asil kadın paşatorunu imiş. Kilis'te aileden kalma bağları bahçeleri satarak iki evladını büyütmüş. Kızı (Annem) Adana Kız Lisesi'ni bitirir bitirmede çalışma hayatına atılmış. Oğluna da elektrik, elektronik hevesi olduğu için kızının da katkılarıyla dükkân açmış.

Dedemi hiç görmedim. Dede sevgisi nedir hiç bilmem ama bu mübarek kadın benim bütün hayatımın merkeziydi. Beş vakit abdestinde namazında bir kadındı. Fedakârdı. Evlatlarını, torunlarını canından çok severdi. Yalan nedir bilmezdi. Kıvırmadan, eğip bükmeden konuşurdu. İki yüzlülükten uzaktı. Kimseye yaranma kaygısı yoktu. Hayatımda örnek aldığım ilk insan odur.

Anneannem namaz kılarken ben de seccadesinin yanında yerimi alırdım. Onu taklit

etmeye çalışırdım. Hangi duaları okuduğunu bilmediğimden ben de dudaklarımı oynatırdım. Onunla beraber secdeye kapanıp onunla beraber kalkardım. Onun yüzüne dikkatlice bakmam onu güldürürdü. "Namazım bozuldu Emel şu kızını yanımdan al." diye beni anneme tatlı tatlı gülerek şikâyet ederdi ama hiç azarlamazdı. Ben ondan tek kötü söz duymadım. Ses tonunu yükselttiğine de rastlamadım.

Onu hiç boş otururken görmedim. Yünden veya orlondan şal işlerdi. Bazen de şimdi peçvörk dedikleri parçalı bohçalardan dikerdi ya da dikilen elbiselerden artan yeni kumaş parçalarını ince ince keserdi. Renkleri uygun olacak şekilde birbirlerine dikip bir ip haline getirirdi. Bunlar kocaman toplar haline getirildikten sonra yolluk dokuyanlara götürürlerdi. Anneannem iğneyi yere düşürdüğünde beni çağırırdı: "Senin

gözün çok iyi görür. İğnemi bulur musun?" derdi. Anında bulurdum yerde ışıltıya dikiş iğnesini. Anneannemin yanına oturdum, ona kendimce yardım ederdim.

Yıllar böylece geçti. Dayım evlendi ve anneannemle aynı evde oturmaya devam etti. Anneannemin tek kızı olan anneme özlemi dinmiyordu. Yüksek tansiyon sorunu vardı. O da yetmezmiş gibi göz tansiyonu da çıkmıştı. Gözlerini kaybetmişti bu yüzden. "Kızım, ölüp gideceğim. Cenazeme bile yetişemeyeceksin." deyince babam tayini Adana'ya istedi. Annem bana hamileyken o ev yaptırılmış. Biz İstanbul'da iken evimiz kiradaydı. Kiracımızı evimizden çıkartmıştık. Biz de anneannemden bir sokak ilerideki mülk evimize yerleşmiştik.

Her fırsatta anneannemi görmeye gidiyorduk. Kız kardeşim günebakan çekirdeğini çok seviyordu. "Nine para ver, çekirdek alacağım. Yirmi

beş kuruş ver yoksa on kuruş ver." diyordu. Kardeşimin istediği parayı ona veriyordu, o da bakkala bir külah çekirdek almaya gidiyordu. Oldum olası meyveyi çok severim. Akşam yemeğinden sonra dayımın odasına getirdiği meyveleri ninem pek yemiyormuş, başucundaki komedinin çekmecesine koyuyormuş. Her gittiğimde çekmecedan meyveler çıkarıp veriyordu bana... Ben de büyük bir iştahla yiyordum. "Kızım, öğretmen ol. Ben öğretmenlere hayranım." diyordu. Ben de elmandan koca bir ısırik alıp "Bana ne ben öğretmen olmayacağım." diye itiraz ediyordum.

İstanbul'dan Adana'ya yerleşmemizden birkaç ay sonra 4 Aralık günü anneannem hayata gözlerini kapadı. O güne kadar ölüm nedir bilmiyordum. Arkadaşlarımın "Ninem öldü, dedem öldü." sözlerinin ne anlama geldiğinin bile farkında değildim. Anneannemin ölümü

bir tokat gibi minik yüreğimde patladı. En sevdiğim insanı kaybederek tattım bu acıyı... Onu bir daha göremek fikri kabullenilemez bir gerçektir.

Anneannem öldükten sonra da çok gittim dayımla yengemin oturmaya devam ettiği eve. Emine Yengem beni çok seviyordu. Çok da iyi davranıyordu. Pişirdiği muhallebilerden, sütlaçlardan ikram ediyordu. Meyve de çıkarıyordu yemem için... Ama ne ikram ederse etsin hiçbirinde çekmecedeki meyvelerin tadı yoktu. Keşke yine İstanbul'dan Adana'ya yaptığımız o yorucu yolculuklarımız olsaydı da ninem sağ olsaydı. Ah keşke öğretmen olduğumu görebilseydi. Onu inatla kızdırmaya çalıştığım "Öğretmen olmam ben!" sözümünden pişmanlık duyduğumu söyleyebilseydim! Hatta onun ruhunu şad etmek için öğretmen olduğumu da haykırabilseydim! Keşke... Keşke... Keşke...

Kübra Erbayrakçı

Müzik, Film, Kitap Üçlemesinde Hayat

Yeni bir düzen, yeni bir yaşam, yeni bir sayfa açabilmek için; günün belirli saatlerinde, acının ve hüznün olmadığı bir yerde, hiç kimselerin yokluğunda, yapayalnız.... Mutluluk peşinde koş-turmak yerine, mutsuzluğuna özüne benimsemiş ve mutsuzluk onun göbek adı olmuş.

O kahraman olma hayalleri peşinde, daha doğrusu, kahramanlıktan ziyade, hayatın içinde, en zengin insan olmak isteyen ama bir türlü kurduğu hayalleri gerçekleştirilemeyen saf bir kişi olma yolunda, Zeki Müren'in şarkıları içerisinde; 'öyle bir kara toprak' şarkısında, kendini kaybedebilme becerisine sahip olmak için savaşıyor, hayat onun için bir hikâyeden, bir romandan ibaret olan, mutsuzluk ile

bitebilecek bir hikâyenin sonunda hissedilemeyen duygularda; sen ve ben romanında kaybolmuş bir kişi. Hikâyeler onu mutsuzluk ile sınırlandırmış ve mutluluğun anlamını bilmeyen, asi bir genç. Yaşam, o kadar bunalıtmış ki onu!

Anlamsızlık ile dert yanmaktan, hayata küfür etmekten, kendine gelemeyen bir genç. İsmi vermek istemeyen bu genç, isminin de bir anlam olmadığını bildiğinden, ya da bir anlam vermek istemediğinden kullanmak istemiyor ismini. O, hayatın esintiler vermek yerine, hayatın tam da içine tükürmek istercesine, intihar eylemini düşünmekten yana bir tercih kullanmak istiyor. O, şarkılarda kaybolmak ve şarkıları tam da ismi yapmak için mücadele ediyor.

Kitaplar; hayatı. Müzikler, kendisi. Filmler ise; kendisinden ziyade, hayatı oluyor.

Böyle büyümüşü ve büyürken de yalnız kalmıştı. Aynada, saçlarına düşen aklarına bakmaktan gına gelmişti. Oysa gençti. Oysa, hayatında kimse yoktu. Bir sevgilisi bile olmamıştı. Birisine güvenemeden geçirdiği yılları saymaktan, birisine, özgürce bakmamaktan yanar bir vaziyette, bir sevgili bile yapamamıştı. Onunda hayatı buydu ya da kaderi ya da kısmeti... Yaşlılar, bu söze daha iyi kılıf bulurdu ama o bulamamıştı. O, hayatında mutluluğu bulamamıştı ki!

Söz bulsun. Yine efkâr bastığı bir saatte, yine bir Funda Arar'ın derin sesinden, sigara çekmişti canı.

. Hüzünlendiğinde, en sevdiği manzara bakarken bulunduğunda kendini; hep o eskileri düşündü. Eskiler, eskiler... Şimdi çok uzaklarda, yokluğunda, yalnızlığında, diğer insanlar onun varlığını anlıyorlar mıydı? Herkes kendi hikâyesindeydi ve anlamak değil de anlamsızlık hâkimdi bu dünyaya ve insanlar onun için yoklardı.

Bir film açtı. Hüzünlü filmler severdi o. Dram her zaman daha önemli olmuştu onun için. Film müzikleri de bir hayli etkiliyordu onu. 'Fakat Müzeyyen Bu Derin Tutku' ismindeki film, kadınlara olan özgüvenini de alıp götürmüştü. Bir de kadın yönetmenin kaleminden çıkan filmler daha çok etkiliyordu onu. Kadınları seviyordu. Bir kadın olduğundan değil ama; kadınlar farklı kategorideydi onun için. Ocakta pişen kahvenin fışirtısında, kitap aldı önüne. Kitabın ismine bakmadan da, açmazdı ilk sayfayı. 'Bitmiş Aşkların Emanetçisi'... Yine bir

İclal Aydın kitabında, kendini kaybetme niyetindeydi. Bir başka sayfa, bir diğer sayfa derken, kitabın son sayfasında, gözlerinden akıttığı yaşın hüzünde, bugün de mutsuzdu işte.

"Ey mutluluk!" diye bağırdı. Tren garında, dağın tepesinde, boş bir arazide, çiftlikte, denizin dibinde, bağırmaya devam etti. Sesini kimse duymuyordu ve o da en çok buna kıızıyordu. Elindeki kamera ile dünyayı gezme gibi bir anı oluşturmak derdine düşerken, parasızlık düşüverdi aklına. Para derdi olmasaydı, bir Balkan turu yapardı. Avrupa, Asya, bir de Afrika vardı... Afrika'da kara kara çocuklarla, bir arada tekrar büyümek, tekrar hayata olan bakış açısını değiştirmek niyeti taşımak isterdi. İstemek, hayal kurmak... Bunlar artık boş bir hissiyata dönüşmüştü. Aile yükü omuzlarında, hayatın yükü yetmezmiş gibi, ailenin yanında bir sığıntı gibi yaşamak, onu kahrediyordu. Kendisine ait bir ev hayali kurmak istese

çok pahalıya patlardı şimdi. En iyisi hayallerin içerisinde kaybolmak yerine, hayal kurmayacak şekilde, bir gündüz, bir akşam kuşağına, kendini bırakma zamanı gelmişti. Zaman da bir hayli geçip gidiyordu. Zamanın sarhoşluğunda kaybolmuştu. İçki masasında, evin dağınıklığına kulak asmayacak şekilde, rakısını yudumlarken, Ferdi Tayfur'dan o en sevdiği müziğe, kendini hapseder bir halde, rakının beyaz kısmından tiksirken, tuvalet yoluna gidene kadar kusmuştu. Kusmuk kokularından boğulduğundan, evinin balkonunda bir sigara daha yakıverdi. Sigara da ne iyi gelirdi şimdi ona.

Dünya kötüydü. Dünyanın içinde yaşayanlar; vicdansız, şerefsiz, kalpsizdi. Kendisi de kötü yollarda, kötülük için yaşamak niyetindeydi. Kalbi temizdi. Kalbinde taşıdığı o bomboş duygu, daha temizdi. Para sahibi olabilmesi için bir de çalışması gerekiyordu. Üniversite mezunuydu ve bu da

yetmezmiş gibi yüksek lisans yapmıştı. Peki iş? Ona daha sahip olamamıştı. Çok okumaktan belki kafayı yemişti. Belki de, kafayı yemedi delirmişti. İş yoktu, para yoktu, mutluluk hiç yoktu.

Tanıdığı insanlar, Bodrum da Marmaris de gezerken, o, evinin bodrumunda tatil yapıyordu. Araba süren, kendi yaşlıtlarına da bir hayranlığı vardı ama kendisi henüz iş bulamadığından, ehliyete sahip değildi. Ehliyet almak bedava olmadığından, parasızlık bir kere daha vurmuştu onu. Bu içki, sigara da kaybettiği günlerden kalan bir hediyeydi. Polisiye kitaplara olan hayranlığından dolayı, kendini kaybederken, zengin olmak için hırsızlık yapmak niyeti içerisine giriyordu, sonra vazgeçiyordu. Hırsızlık yakışmazdı ona. O cici kız olacaktı. Sonra banka soygunu yapmak geçiyordu aklından. Kendi kendine, bir deli gibi "Boş ver, boş ver. Sen aşk acısı bile çekememiş zavallı bir insan-sın. Aç bir Mega Star

Tarkan'sın!" diyordu. Tarkan'dan vazgeçiyor, Sezen Aksu'nun şarkılarında İstanbul'u getiriyordu aklına.

Üniversite okurken çok yer gezmişti; İstanbul, Ankara, Kırgızistan, Özbekistan, Kazakistan.... Şimdi ise bir hiç uğruna yaşıyordu. Evde müzik, kitap, film, üçlemesinde kayboluyordu. Gün geçtikçe daha çok kayboluyordu. Eriyordu ve onu buradan kurtaracak tek bir kişi bile yoktu. Yalnızdı ve biliyordu ki yalnız ölecekti. Bir insan için de en fenası, yalnız ölmektir. Yalnızlık, sürük-lüyordu onu derinlere. Derin olmayan kuyularda bağırarak, sesini de duyuramıyordu.

Sonra... Sonrası yoktu ve ölüm hep aklına geliyordu. Düşüncelerde boğulurken, elinde bir hap, belki de elinde bir silah... Ama şimdi silah bulmakta zor bir işti. En kolay halat bulmaktı galiba. En iyisi, bir damar şarkı, ardından bir film, en sonunda son sözleri okumak için

bir kitap lazımdı ona. Gidiyordu... Biliyordu, gittiği yerde mutluluk vardı. Gittiği yerde, para vardı. Biliyordu, gittiği yerde insan vardı. İçkinin yanında bir ilaç....

Sonsuzluğa doğru çıkılan bu yolda, sanki bir şeyler eksikti. Eksik olan da aşktı. Evet, bir aşk gelip bulacaktı onu. Ya bir intihar sahnesinde ya da bir ölüm sahnesinde. Uykulu gözlerinde yaşaran gözlerine inat, gözlerini açıp, onu kurtarmaya gelen uzun boylu, kirli sakallı, yakışıklı bir gencin kucağında uyuya kaldı. Bir uzun çığlıklar, hastanede yakışıklı genç ve ölüm yoluna gidilen bir yerden dönen virajda evlilik gözük-tü ona. Mutluluk mu?... O duygu yine gelmedi...

Sinan Aras

Son Yaprak

Yaşlı Meşe, dallarına takılan, taşlarla düşürülmeye çalışılan topu, gövdesine atılan tekmeleri umursamadan, dallarının arasındaki çataldan kurtarmak için gövdesini oynatmaya çalıştı; en sonunda çatalda kalan top döne döne düştü, bağırışlar, çığlıklar, zafer naraları...

İnsanoğlu büyürken öğreniyordu, belki de sahip olduklarını kaybetmemek adına her yolun mübah olduğunu.

Eylül sonu gelmiş, yapraklar aheste aheste dökülmeye başlamıştı. Güneş, en yükseğe çıktığı şatafatlı günleri özlercesine alçalmaya başladı. Eylül devrildi ekime, ekim buyur geç dedi kasıma. Bulutlar kurşuni rengini almış, ışık soluklaşmaya başlamış, yeşil

ise kendini doğanın sandığına kilitlemeye mecbur olmuştu bir süreliğine.

Rüzgâr ise neşeliydi; çünkü en üretken olduğu dönemi başlamıştı. Bulutları önüne katarak yağmuru, boranı, fırtınayı bu dünyanın hikâyesine iliştiren kendisiydi. Bulutlar, kâh gri kâh kara bulutlar... 'Ben sizin sevdiğiniz bulutlarıyım,' sözünü insanın yâdına koyan bulutlar... Daha fazlalar şimdi, daha kalabalık.

Yaşlı Meşe'nin bütün yaprakları dökülmüş denilemez, çünkü en alttaki dalda, sapsarı rengi ile suni aydınlatma aracını andıran, kimi zaman bayrak gibi sallanan bir yaprak kalmıştı dökülmeyen.

"Şiştt..." dedi.

Yaprak ise oralı olmadı.

"Hey! Hadi bırak kendini de artık ben de bahara kadar uyu-yayım bahara dek!"

Yaprak ağacın gövdesine hafifçe kaykılararak baktı, durumu anlamıştı.

"Bırakmam."

Yaşlı Meşe şaşırdı, şaşırdığını da hafifçe sallanarak belli etti.

"Ne demek bırakmam! Her yaprak gibi senin de benden ayrılıp gitmen gerek!"

"Gitmem."

İyice sinirlenen Yaşlı Meşe, düşmesi için Rüzgâr'ın da yarımıyla sert bir şekilde sallandı.

"Düşmem," dedi yaprak, tartışarak

yürüyen karı kocaya bakarak...

Zamanla bu ilginç durum daldan dala, ağaçtan ağaca, Rüzgar'a, Bulut'a hatta Güneş'e dek duyuldu. Tevatür üstüne tevatür...Artık yaprakların dökülmeyeceğine, sararmayacağına dair aslı astarı olmayan bir sürü lafügüzaf...

Bu arada herkes, yani doğayı doğa yapan ne varsa bu alemde bu inatçı yaprağa "Sonyaparak" ismini uygun gördü ve bundan sonra bütün yapılan dedikodularda bu isim kullanıldı.

Durumun ciddiyetini anlayan Yaşlı Meşe, arkadaşlarından yardım istedi. Böyle giderse hiçbir ağaç yapraklarını dökmeyecek, doğa kendini tekrarlayamayacaktı.

Bulut, biriktirdiği tek mil yağmurları koca koca damlalar halinde boşalttı, olmadı. Rüzgâr, kuzeyden esti olmadı, güneyden esti olmadı, batıdan esti olmadı, doğudan esti olmadı, yoruldu,

fısıldayıp öfleyerek uzaklaştı. Güneş'in aklına ise cin gibi bir fikir geldi. Hani 'pas-tırma yazı' dedikleri o sıcaklar var ya, işte ona başladı; sıcaktan, iyice susuz kalıp kuruyarak pıt diye düşeceğini sandı ama olmadı.

Yaşlı Meşe, Sonyaparak'ın bu direnişine akıl sır erdiremiyordu. Bir yandan da bu inat, yaşamaya dair bu güç hoşuna gitmiyor değildi. Sonyaparak'a anlatılması gereken buydu işte: döküldüğün an yaşamaya devam edeceği gerçeğini...

Toprağa karışmadan yaşama düşüncesi güzeldi ama diğerini yaşatmadan, kendinin sonsuza dek yaşamasının ne anlamı olabilirdi ki diye düşündü Yaşlı Meşe.

"Görünen dünya güzeldi ama her canlı kendi amacını gerçekleştirilmeliydi," diye mırıldandı ince dallarını hafiften titreterek.

Yaşlı Meşe bir yol, bir çare bulmalıydı; ama nasıl? Derken okulun

karşısındaki sıvası dökülmüş binanın önündeki kalabalığı gördü. Aslında o kadar çok görmüştü ki bu kalabalıklardan, hepsi birbirine benziyordu işte. Öndeki insanlar tabutu sırtlarına alıp yürürken diğerleri taşıma sırasının kendilerine gelmesini bekliyordu; yüzlerindeki hüznün, malûm sonun bir anlık da olsa zihinlerindeki tezahürüydü. Hatta içlerinde "Bir an önce gömsek de şu karanlık kalabalıktan kurtulsak," diye iç geçirenlerin sıradanlaşmış edaları da gözlerden kaçmazdı. Her şey, herkes gibi nasıl da birbirine benziyordu. Bu kasvetli havayı bozan sadece bir şey vardı; çocuk sesleri...Sonyaparak'a döndü:

"Bak bir insan daha o sonsuz dedikleri yolculuğu başlamış," dedi manalı bir ses tonuyla.

"Aramızdaki sorunun çözümüyle insanların ne ilgisi var?" diye karşılık verdi Sonyaparak manalı bir cümleye manalı bir soruyla karşılık vererek.

“Şunu demeye çalışıyorum: İnsan öleceğini bilmesine rağmen, dünyaya çakılıp kalacakmışçasına yaşıyor ama neticesinde toprağa karışıyor.”

Yaşlı Meşe’nin söylediği son cümle Sonyaprak’ın dikkatini çekti. Her şeyi kendi çıkarı uğrunda eviren, çeviren, yıkan, dağıtan, tekrar düzelden, tekrar bozan insan bile toprağa karışamayacağı becerememişti, diye düşündü. Gücü zaman denilen sonsuzluğun içinde küçük bir tutkuydu belki de...

“Pekâlâ insan öldükten sonra da yaşar mı?”

“Yaşar tabii; hatıralarda eşyanın içinde, gülüşlerde hatta hüznlerde...”

Sonyaprak anlayarak, hissederek kabullenmenin olgunluğuyla sustu. Bütün bu konuşulanları sessizce dinleyen Rüzgâr, bu önemli görevi, en anlamlı işini yapmadan önce Bulut’u Güneş’e gönderdi olanı biteni anlatması için. Uzunca süre Güneş’i kapatan

Bulut ağır ağır çekilerek, artık başlayabilirdi dercesine Rüzgâr’la yan yana geldiler. Yaşlı Meşe görmüşlüğü, geçirmişliğin verdiği güvenle olanları izliyordu.

Rüzgâr, süzüle süzüle yanındaki çam ağacının yapraklarını hafifçe sallayarak Sonyaprak’a dokundu. Şiddetinin onu düşürecek kadar güçlü olmadığını biliyordu ama ilk esişte dalından koptu, Yaşlı Meşe’yle bakişti, döne döne bahçedeki çocuğun kendisini izlediğini fark ederek, mutlu bir şekilde toprağa düştü. Yaşlı Meşe, bakışlarını sokağın ucundaki azalan kalabalığa çevirdi. Sonra, hemen ötede babalarının ardından ölümüne inat oynayan çocukları gördü ve gülümsedi.

Orhan Yıldıırım

Traktör

Muhtar ve Öğretmen günün ilk ışıklarıyla yataklarından kalktı. Eyerledikleri atlarını Rahmi Ağa'nın kerpiç konağının önüne sürdüler. Binlerce dönüm ekilebilir arazisi olan Rahmi Ağa, büyük oğlu Zülküf ile kâhyaya atlarını erkenden hazırlatmıştı. Ağa, Zülküf, Öğretmen Nedim ve Muhtar yağmurlu bir nisan sabahı at sırtında Elazığ'a doğru yola çıktı.

Köylerine henüz elektrik gelmemişti. Rahmi Ağa'nın ve diğerlerinin keyfi yerindeydi. Muhtar ve Öğretmen Nedim bayramlık giysilerini ve kunduralarını giyinmişti. Rahmi Ağa ve Zülküf ise her zaman şık giyinirlerdi. Bugün de şık giyinmişler ve sekiz köşe kasketlerini ve altın kasketlerini takmışlardı. Muhtar da kasketini başına geçirmişti.

İstanbul Öğretmen Nedim ise gri fotr takmıştı. Atlarını yavaşça Poyraz'dan Elâzığ merkeze doğru sürerlerken, coşkulu konuşmalar, at kişnemeleri ovada yankılanıyordu.

Muhtar, konuşmayı çok seviyordu. Atını Rahmi Ağa'nın yanında sürüyordu. Rahmi Ağa'ya;

"Ağa'm, traktörün adını ne koyacaksın?" diye sordu.

Rahmi Ağa;

"Muhtar, traktöre ad konulur mu ki hiç duymadım ve bilmiyorum. Amerikan malı bizim traktör. Zaten traktörün markası Oliver. Eğer bir isim koymamız gerekirse biz de 'Oli' deriz."

Gülüştüler. Keyfi yerinde olan muhtar, atın yularını gevşetip, kasketini düzelttikten sonra;

"Ağa'm bu traktörün köylüyü tembelliğe sevk etmesinden korkuyorum. Köylünün bedeni çalışmadı mı çenesi çalışır, dedi-kodu yapar. Betimiz bereketimiz sonra kaçar."

Rahmi Ağa, tebessüm ederek,

"Muhtar korkma. Köylü çalışkandır. Bak tarlalarımız, bağlarımız ekilip biçiliyor. Traktörle az zamanda fazla araziye ekip, biçeceğiz. Köylü kısmı dedikodu yapmadı mı olmaz. Elin gavuru traktörle toprağına hayat veriyorken, biz ecdat yadigârı bu toprakları verimsiz avrat gibi boş mu tutacağız. Unuttun mu, ikinci cihan harbi yıllarında topraklarımızı sürecektik adam bulamıyorduk.

Herkes tedbiren silah altına alınmıştı da avratlar, yaşlılar, karasabanla bu toprakları yine de ekip, biçmişti.” diye konuştu.

Muhtar, Öğretmen Nedim’in ve Zülküf’ün duymasından çekinerek,

“Ağa’m, Zülküf Ağamız ve İlhami’den sonra benim de traktörü sürmeme izin verecek misin? Şöyle köy yerinde traktör kullanan bir muhtar olmak şerefini benden esirgemezsiz değil mi Ağam?”

Rahmi Ağa,

“Muhtar, beni bilirsin. Ağalık doğuştan olmaz. Ağalık, sofranı herkese açmaktır, ihtiyacı olana vermektir, paylaşmaktır. Toprak sahibi, traktör sahibi olmakla ağalık olmaz. Olsa olsa yalan dünyanın yalan gölgesine köpeklik yapmak olur. Sen yeter ki iste...”

Köyde sevinç, coşku ve merak hakimdi. Horoz sesiyle yataklarından kalkan köylüler, erkenden işlerini

bitirmiş, traktörün gelişini dört gözle beklemeye başlamışlardı. Köylü ilk kez traktör görecekti. Traktörün nasıl bir şeye benzediği, tarla ve bağ işlerinde yaşıntılarını nasıl kolaylaştıracağına dair her kafadan ses çıkıyordu. Öküzlerin yerini alacak olan traktöre sahip olmak köylüler için gurur vesilesiydi. Civar köylerde, Elâziğ merkezde ve Harput’ta bir tane traktör yoktu. Varsa da bilmiyorlardı.

Rahmi Ağa, ileri görüşlüydü. Tarlalarını gavur icadı traktör ile sürecekti. Bu gavurlardan Osmanlı da Cumhuriyetin kuruluş yıllarında kendileri de çok çekmişlerdi. Mustafa Kemal Paşa bu gavurları Anadolu’dan atmıştı. Gavur eziyetinin yerini artık gavur teknolojisi alıyordu. Bu büyük bir inkılaptı. Varsın bu inkılabın kurbanları çifte koşulan öküzler olsun. Bir traktör kaç öküz ederdi, hesaplar havada uçuşuyordu.

Kâhya traktörün gelişini nedeniyle bir öküzü kurban etmek üzere,

köy meydanının da hazır bekletiyordu. Kuşluk vakti Rahmi Ağa, Zülküf, Muhtar ve Öğretmen Nedim Elazığ’a ulaştı. Ağa ve beraberindekiler atlarının başını tren garına çevirdiler. Trenin gelmesine epey vardı. Rahmi Ağa, traktörü satın aldığı acentenin temsilcisiyle garda buluştu. Traktörün teslimatıyla ilgili eksik belgeler tamamlandı. Traktörü kullanacak olan sürücüyü acente ayarlamıştı. Balkan Harbi sırasında Bulgaristan’dan Elazığ’a göç etmiş olan Hafız Seyfettin’in oğlu Mehmet traktörü kullanacaktı. Mehmet, Zühtü ile kâhyanın oğlu İlhami’ye traktörü kullanmayı, tarla sürmeyi öğretecekti. Bütün bu hizmetine karşılık Rahmi Ağa da İlhami’ye hatırı sayılır yevmiye verecekti.

Trenin önce canavar düdüğü duyuldu. Vagon ve katarlarını çekmekte olan buharlı kara terinin kendisi devasa cüssesiyle göründü. Tren, gara yanaştı ve durdu. Her zamanki gibi

kalabalık olan garda tatlı bir koşuşturmaca yaşanıyordu.

Rahmi Ağa, Zülküf, Muhtar, Öğretmen Nedim, acente temsilcisi ve İlhami, gar görevlileri ile görüştükten sonra katarlardan yüklerin indirildiği garın hangar kısmına geçtiler. Mehmet, işlemlerin tamamlanmasının ardından katardan traktörü indirdi. Rahmi Ağa, Elazığ'a getirilen ilk traktörlerden birisine sahip olmanın gururunu yaşıyordu. Muhtar kasketiyle oynuyor, Öğretmen Nedim fötrünün ön kısmını kaşlarının hizasına indirip, kendine ayrı bir hava kazandırıyordu. Zülküf traktörün yanına koşar adım gitti. Sahip olduğu cins atları okşar gibi traktörün üzerinde ellerini dolaştırdı.

Rahmi Ağa, Zülküf, Muhtar ve Öğretmen Nedim hava kararmadan önce köye ulaşmak için atlarına bindi. Mehmet, traktörün benzinini garda tedarik ettikten sonra atların önü sıra Poyraz'a doğru

yola koyuldular. Yol boyunca vatandaşlar traktörü şaşkın bakışlarla izliyor, birbirlerine bir şeyler anlatıyorlardı. Kurşun rengi traktörün çıkarttığı ses atları ürkütüyordu. Elazığ'ın çıkışında muhtarın atı traktörün çıkarttığı sestten ürküp, parladı. Üzerinden muhtarı atan at, dört-nala köye doğru koştu. Kafasını yerdeki kaya parçasına çarpan muhtar, kanlar içerisinde olay yerinde can verdi. Rahmi Ağa'nın mutluluğu yarım kaldı. Muhtarın cesedi, Zülküf'ün atının eyeri üzerine yerleştirildi. Atlılar önde, traktör arkada köye ulaştıklarında akşam olmak üzereydi.

Muhtarın atı üzerinde binicisi olmadan köye dönmüş ve doğruca ahırına gitmişti. Muhtarın karısı Mukaddes ve çocukları muhtarın başına kötü bir şey geldiğini anlamıştı. Muhtarın evinden ağıtlar yükselirken, köylüler de uzaktan atlılar ile birlikte traktörün geldiğini gördü. Rahmi Ağa'nın talimatıyla traktör köyün

girişinde durdu. Rahmi Ağa, Öğretmen Nedim ve Zülküf, Muhtar'ın cenazesini evine götürdü. Rahmi Ağa ve Öğretmen Nedim, Muhtar'ın eşine ve çocuklarına talihsiz kazanın nasıl meydana geldiğini anlattı. Kazanın jandarmaya haber verilmesinin ardından, hükümet tabibi üç kişilik bir tim ile köye geldi. Hükümet tabibinin aynı gün ölüm muayenesinin ardından, karanlık çökmeden, Muhtar'ının cenazesi toprağa verildi.

Köylüler cenazenin defnini ardından, traktörün park halinde bulunduğu harman yerine gitmeye başladı. Kesif benzin kokusu yayılan traktöre kimisi yaklaşmaktan korkarken, kimisi de traktöre dokunup, nasıl bir şey olduğunu anlamaya çalışıyordu. Yaşı ilerlemiş olanlar ise traktörün çıkardığı sesi Şeytan'ın inlemesine benzeterek uzak durmayı tercih etti.

Köyde hüznün ve sevinç bir arada yaşanıyordu. Yılların muhtarı babasının akıbetini yaşamıştı.

Babası da attan düşmüş ve ölmüştü. Köy mezarlığında baba oğul şimdi yan yana yatıyordu.

Rahmi Ağa, Mehmet'i Elazığ'a göndermişti ve üç gün sonra dönmelerini tembih etti. Üç gün sonra Mehmet köye geldi. Kâhya, kurbanlık öküzü ahırdan çıkartmış, hayvanın gözlerini beyaz eşarp ile kapatmıştı. Cami imamının okuduğu Arapça duanın ardından kurban kesildi. Üç yıl önce ezan yeniden Arapça okunmaya başlamıştı. İmam da üç yıl öncesine kadar ezanı fısıltı halinde Türkçe okur, içinden ise Arapçasını okurdu. Kör Mustafa, Türkçe ezanın okunduğu bu yıllarda bir gün Arapça öğle ezanını okuduğu için devriye gezen jandarmalar tarafından götürülmüştü. Kör Mustafa iki gün karakolda kaldıktan sonra serbest bırakılmıştı.

Duanın ardından Şoför Mehmet, kendisininmiş gibi traktörün çevresinde kasılıyor, meraklılara klaksonu, vitesi, debriyaj pedalını, pul-lukların takılacağı

hidrolikleri mühendis edasıyla Rahmi Ağa'ya ve köylülere anlattı. Traktörün gücü, kaç saatte bir tarlayı süreceğine dair teferruatlı bilgi verdikten sonra traktörü çalıştırıp, Rahmi Ağa'nın ekil-memiş olan taşlık, kıraç tarlasına doğru yola çıktı. Ağa atının üzerinde, köylüler yaya olarak traktörün peşinden tarlaya doğru yürümeye başladı.

Traktörün taşlı, kıraç toprağa pulluklarını sokup, sürmesiyle o inatçı ve sert tarla pamuk gibi yarılıp saçılıyordu. Ağa dahil köylülerin ağızı açık kalmıştı. Her kafadan bir yorum yapılıyordu. Şoför Mehmet kendini işini iyice kaptırmış, arada bir artistlik olsun diye, traktörün önünü şaha kaldırıyordu.

Rahmi Ağa, traktörün şaha kalkmasından keyif almışçasına, yanındakilere hitaben,

"İyi bir traktör cins at gibidir. Şaha kalkmadı mı ne o ata at ne de traktörü traktör denir. Maşallah bu gavurun traktörü traktör değil

mübarek, asil bir küheylan." dedikten sonra coşkuyla gülümsedi.

Karasabanın bir günde süreceği kocaman tarla iki saatte sürülmüştü. Çevre köylerden traktörü görmeye gelenler ise Poyrazlılara gıpta ile bakıyordu.

Traktör tarlaları sürerken, Osmanlı'nın yıkılış yıllarını yaşamış olan kocamış ama çalışmayı bırakmamış olan Tuti Teyze de uzaktan karasabanla küçük tarlasını sürüyordu. Tuti Teyze, duldu. Çanakkale'de kocası ve ağabeyi şehit olmuştu. Dört oğlu, iki kızı ve iki geliniyle aynı evde yaşıyordu. Tuti Teyze de traktörü yakından görmüş, ona dokumuştur. Yağ ve benzin kokan traktörün kısa zamanda taşlık tarlayı sürüp bitirmesinin ardından yamaçtaki tarlayı sürmeye geçmesini hayretle izlemişti. Tuti Teyze, karasabanı sürmekte olan oğlu Murat'a seslenerek,

“Murat, Rahmi Ağa’ya bu akşam hayırlı olsun git. Ağa’ya selamımı söyle ve de ki, “Ağa’m anamın selamı var. Durumumuzu biliyorsun. Bu traktörün ilk yavrusunu bize ver. Yavrusunu besleyip büyütüp, çoğaltıp, Ağa’mızın hakkını sonra kendisine yine verelim.”

Murat, anasının sözlerini gülerek dinledikten sonra, “Ana, bu traktör canlı değil. Nasıl desem ki sana. Bu traktör makine. Hayvan değil. Yavrusu olmaz.” dedi.

Tuti Teyze ise,

“Ben makine, mukine bilmem. Bu traktör denilen canavarın yorulmadan, homurdanarak, taşlık ve kırıç toprağı nasıl yardığını aha bu gözlerimle gördüm. Traktörün yemi, samanı neyse biz de verelim bizim tarlamızı da sürsün.”

Murat, karasabanı çekmekte olan öküzleri ‘Ho!’ deyip, çekip durduktan sonra yanında yürümekte olan anasına,

“Ana, iyi bak ahir ömründe traktörü de gördün. Bu topraklar traktörle tanıştı. Kıyametin kopması yakındır artık. Toprağa makine girdi mi bereket gider. Toprak teri, ter toprağı sever. Bereketin sırrı budur ana. Traktör fakir köylüyü iyice fakirleştirecek. Burada söylüyorum bu traktör yüzünden aç kalan köylü şehre hücum edecek. Köylerde ölümü bekleyen yaşlılar ile deliler kalacak. Traktör toprağı sürerken, insanı da köyden şehre sürecektir.”

diye konuştu.

Yorgunluktan bitap düşmüş olan Tuti Teyze, oğlunun söylediklerini duymazdan gelerek, karasabana koşulu öküzlere elindeki kızılçık sopasıyla vurarak, tarlayı sürmeye devam etti.

Özden Çelik

Bilginin Kurak Denizi

Ve değişmeyen tek şey, değişimdi.

‘Zamanın belirsiz bir dönemine tanıklık eden Theodor’ un hikayesi...’

Alarm 06:30’ da çalmaya başladı. Gece boyu aralıklarla uyanan Theodor, sesi duyuyor ama o uykunun en çekilmez hali, kendine gelmesine engel oluyordu. Son bir aydır, iki fincan kahve ile güne başlar olmuştı. Hayatının en zor dönemini yaşıyordu. Ama asıl zorluğu, sonraki dönemde yaşayacağını nereden bilebilirdi?

İstemeyerek yatağından kalktı. Her zaman yaptığı gibi kahve makinasının düğmesini açtı. Ve penceresinin önüne geçti. Ayakta tüm şehri izlemek, ona geçici bir umut veriyordu.

Kahvesini içtikten sonra ofise gitmek için yola çıktı. Bir yazılım şirketinde çalışıyordu. Gün boyu bitmeyen işlerle oyalanıyor, eve döndüğü zaman yalnızlık onu ele geçiriyordu. Altı ay öncesine kadar evliydi. Eşi, Theodor’ un baskıcı tutumuna daha fazla dayanamadı ve evi terk etti. Theodor eşini çok seviyordu. Ama bazen çoğunlukta eşine olan üstünlüğünü her fırsatta dile getiriyordu. Kendine olan o anlamsız özgüveni, her şeyi bilirim tavrı, şimdilerde anlamını yitirmişti. Davranış şeklinin ve kişiliğindeki yanlış dürtülerin farkına varmıştı ama artık çok geçti. Bugün eşinin avukatı aramış ve imza için görüşme ayarlamıştı.

Theodor öğle arasında avukat ile görüşmeyi beklerken, eşiyle karşılaşınca, içindeki

derin hüznü patlak verdi. Duygusal, bir o kadar da tartışma içinde geçen buluşmadan sonra yollarını tamamen ayırdılar.

Akşam eve döndüğü zaman, bomboş evinde dolandı. Canı sıkılıyordu. Arkadaşlık sitelerinde dolaştı ama dolaştıkça iğreti oldu. Geri çıktı. Bu boşluk onu tüketiyordu. Her gün yaşanan şeyler artık tatsızlık vermeye başlamıştı. Hayatında bir değişime ihtiyacı vardı. Ama o nedir, nerededir? Hiçbir fikri yoktu.

Günler aynı hızla ve olağanlıkla geçerken bir gün bir şey oldu. Ofisinde çalışırken panoya asılan bir yazı dikkatini çekti. Yazıda denek arandığı yazıyordu. Ama ne için arandığına dair bir bilgi yoktu.

Biraz oturdu, düşündü. Zihninde parlayan o ışıkla;

‘Neden olmasın? Ne kaybederim ki! Şu yaşadığım hayattan daha mı kötü durumda olacağım?’ diye düşündü. Üstelik verilecek para da küçümsenemezdi. Bu para ile halihazırdaki kötü yaşamının çok üstüne çıkabilirdi. Yazıya tekrar baktı. Telefon numarasını kaydetti. İlk fırsatta aradı. Görüşme ayarladı. Saat 14:30’ da laboratuvarda olacaktı. O çok ünlü laboratuvar! Korkacağı hiçbir şey yoktu. Uzun zamandan sonra içinde bir kıpırtı hissetti.

Laboratuvara gelen Theador, saatine tekrar baktı. Saat: 14:25’i gösteriyordu. Onu kapının hemen girişinde beyaz önlüklü iki kişi karşıladı. Theador, gelmeden önce, ciddi bir araştırmadan geçtiğini bilmiyordu. Görevlilerin onu kapıda karşılaması... Ve Theador’un şaşkınlığı da bu yüzdendi. Birlikte yukarıdaki bir

odaya girdiler. Yapılan açıklamada bir aşidan bahsettiler. Amaçları; yapılacak testin denek üzerinde nasıl bir etki yaptığını gözlemlemektir. Önce vücudunda biraz karıncalanma olacak, sonra tepkileri ölçülecek ve ardından her şey normale dönecekti. Böyle söylemişlerdi.

Çok da heyecan verici bir durumu yokmuş, diye iç geçirdi. Ama kabul etti. Ve ilk deney birazdan yapılacaktı. Onu hazırladılar ve ‘çok özel’ yazılı bir odaya aldılar. Odada sadece uzun bir masa vardı. Tepesinde de beyaz ışıklar. Beyaz önlüklüler, masaya uzanmasını söyledi. Theador, boylu boyunca uzandı, tepkisiz kibe baktı. Beş kişilik ekip onun etrafını sardı. Ve ilk uygulama başladı. Ufak dozlarda bir aşı vücuduna enjekte edildi. Değişim var mı diye yarım saat beklendi. Ama hayır, hiçbir farklılık olmadı. Theador, değişime direniyor gibiydi. Grup, ikinci bir doz ekledi. Bu kez vücudunda bir karıncalanma hissetti.

Bu normaldi. Sonra birden beyaz ışıklar mor renge büründü. Ve en son beyninde kontrol edemediği tepkiler hissetti. Böyle bir değişimin olacağından hiç bahsetmemişlerdi. Neler oluyordu? Hâlâ duyabiliyor ve konuşabiliyordu ama kalkmak istiyor, vücudu ve beyni ondan ayrı hareket ediyordu. Elleri ve ayakları bedenine dar gelmeye başladı. Bir süre zihnin ve tepkilerin değişimini birlikte izlediler. Theador, kendisini daha önce hiç olmadığı kadar iyi hissetmeye başladı. Ardından ekipten bir adam neler hissettiğini sordu. Alt yapısı da bu duruma uygun olan Theador:

“Harika hissediyorum. Ve daha önce bilmiyorum dediğim her şeyi şimdi çok iyi biliyorum. Her şeyin en doğrusunu bildiğime yemin edebilirim. Hatta sizinle her konuda tartışabilirim.” dedi büyük bir heyecanla!

Evet! Aşı amacına ulaşmıştı. Eyleme geçmiş yüksek bir ego karşılarında duruyordu. Ekip bir kutlama daha yaptı. Theador 'bininci kişi' olarak cehalet ülkesine gönderilmeye hazırды.

"Şimdi hazırlan. Biliyoruz ki şu an, bildiklerin ya da bilmediklerin! Ne varsa paylaşmak istiyorsun. O yüzden seni keyifli bir geziye çıkarıyoruz." dediler ve onu bir araca bindirdiler. Yolda ilerlerken nereye gittiklerini sordu. Verilen cevap kısa ve özdü:

"Ayrıcalıklı bir ülke!"

Theador büyük bir gururla arkasına yaslandı. Uzun bir yoldan sonra sınıra yaklaşıldı. Etrafta üniformalı adamlar dolaşmıyordu. Bu adamlar, ellerinde Theador'un daha önce görmediği bir silah taşıyordu. Ama daha önce bir yerlerde görmüş olmalıydı. Dayanamadı. Yanındaki adama;

"Bu silahlar da nedir?" diye sordu.

Adam:

"Burası bir sınır, izinsiz geçişler yasak, geçmeye kalkarsan o silah dediğin aslında bir ışıdır, o ışına maruz kalırsın, ömrün boyunca tekrar insana dönmen mümkün olmaz." cevabını verdi. Cevabı hazmedemeyen Theador;

"Peki neye döneceğim?" diye sordu.

"Bunu da sınırı geçince göreceksin." cevabını aldı.

Öğrendiği kısa bilgiyi hemen beynine kaydeden Theador, ofise döndüğü zaman bunu uzun uzun anlatacaktı. En derin bilgiler ondaydı.

Sınırın girişinde büyük bir kapı vardı. Hemen üzerindeki yazı dikkat çekiciydi. 'Büyük tehlike, yarı aptallarla yarı akıllıların arasında yatar.' (Goethe)

Araç durduruldu. Ve üniformalı biri yaklaştı. Cebinden bir alet çıkardı. Yanındaki adam:

"Şimdi sakın ol ve sırtını dön." dedi.

Theador sırtını döndü. Ve ardından, ensesine bir 'çip' yerleştirildi. O anda kolunda, dijital bir saat izi belirdi. Ve bu saat sadece dakikaları gösteriyordu. Bin dakika geri saymaya başladı. Theador bunun ne olduğunu hiç sormadı.

"Bin dakika sonra geri döneceğimi biliyorum." dedi emin bir şekilde.

Ama durum düşündüğünden çok farklıydı. O süre içerisinde neler konuşacağı ve nasıl davranacağı, kısaca; cahilliğin sunduğu tüm izler, gözlemlenecekti. Duruma göre bedeninde ciddi değişimlere maruz kalacaktı.

Sınırı geçip ülkeye girdikleri anda, çok farklı insan türüyle karşılaştı. İnsan demek belki biraz hafif kaçırdı. Yaratık demek belki daha çok anlamlıydı. Theador biraz korkmuş ve şaşırılmış halde yerinde kıpırdandı. Ama yanındaki adam ona dönerek;

"Korkma sen bu yaratıkları bilginle insanlaştıracaksın. Bu yüzden buradasın. Sana zarar veremezler." dedi.

Adam, bu cümleleri bininci kez kurdu. Theador ise az önce, sınırın girişinde okuduğu yazıyı kendi üstüne aldı.

"Demek ki ben, o tehlikeyi yok etmek için buradayım."

Abartı bir cesaret ve özgüven hissetti. Ruhunu gurur duygusu kapladı. Daha emin ve daha bilmiş tarzıyla etrafa baktı. Bu hisle daha arabadan inmeden yüzünde ufak değişimler olmaya başladı. Ama bu ülkenin bir şeyi eksikti. 'Ayna' o yüzden o değişimi bir süre kendisi göremeyecekti.

Araba durdu. Ve Theador'u indirip, hiçbir şey söylemeden çekip gittiler. Yine tek başına kalmıştı ama bu defa kendini yalnız hissetmedi. Yanından gelip geçenler kesinlikle birer insan

değildi. Yüzleri yemyeşildi. Bunun kaynağının 'özgüven zehirlenmesi' olduğunu daha sonra, kendisi deneyimleyerek öğrenecekti. Burada herkes sürekli muhabbet halindeydi. Sanki herkes olmayan bilgisini konuşturuyordu. O ara bir konuşmaya kulak verdi. Ülkeyi kurtarmaktan söz ediyorlardı. Ve kendi çaplarında çözümler üretiyorlardı. Daha fazla buna dayanamayan Theador ona verilen, verildiğini zanneden, görevinin gururuyla konuya girdi.

"Önce bakanları değiştirmek lazım! Eğitimli ve işi bilir kişiler başa gelirse bu ülke kurtulur."

Hemen ardından diğeri söze karıştı.

"Olur mu önce insanlara bizden bahsetmeliyiz. Bu ülkeden hareket etmeliyiz. Bizler deneyimlerimizi, düşüncelerimizi diğer insanlara aktarmalıyız. İnsanları ikna etmek kolay olur. Onlar her söze kanar.

Theador içinden tekrar etti. "Onlar her söze kanar!"

Sürü psikolojisinden bahsediyordu. İnsan dışı yaratıkları, bu politikayla ikna edebilirim, diye düşündü.

Her söz alışında, her düşünüşünde bedeninde ciddi değişimler oldu. Yüzü önce sarardı, konuştukça yeşile döndü. Ama o, bunları göremeyecek kadar bilgi sarhoşuydu.

Kolundaki saate tekrar baktı. Burada zaman hızlı ilerliyordu. Geriye altı yüz dakika kalmıştı. Ama Theador henüz bir şey yapamamıştı. Daha hızlı karar verip çözümler üretmeliydi.

Bu ülkede dikkat çekici bir durum daha vardı. Kitabın, derginin ya da gazetenin olmamasıydı. Çünkü burada yaşayanlar, buna ihtiyaç hissetmiyordu. Olmadığının farkında bile değillerdi. Kendi bilgilerinin kurak denizinde yüzdüklerini zannediyorlardı. Ama

boğulduklarını görmüyorlardı. Gözleri o kadar kapanmıştı ki! Ne değişimlerini fark ediyorlardı ne de düştükleri durumun farkındalardı! Ve üstelik kendilerini mükemmel görüp, karşı tarafın çirkinliğine anlam veremiyorlardı.

Gerçek bilgi azaldıkça, beden ve ruhtaki çirkinleşme artıyordu. Ve bu deneyleri yapanlar aslında insan görünümüne sahip birer robottu. Dünyanın gidişatını uzaktan gözlemleyenler iki şeyi fark etti. Yüksek ego ve her şeyi bilme yetisi! Bu yüzden adını Cehalet koydular. Bir ülke kurmaya karar verdiler. Sisteme has robotlar ürettiler. Denek olmak isteyen insanlar arasından tahsilli olanları seçtiler ve üzerinde bir deney yaptılar. Bu sistem ile insanların cehalet sınırını ölçmek istediler. Ve teknolojinin insanı, istediği anda, her şeye dönüştürebileceğine defalarca şahit oldular.

Peki bu insanlar bu gerçekle, bir gün yüz yüze gelir mi? Sanmıyorum. Herkesin her şey hakkında bilgisi oldukça, öğrenmek ve araştırmak yerine ders vermeyi tercih ettikçe bu 'bilgi terörizmi' evren yok olana kadar devam edecektir.